

Anne Kalmari kesk

Kirjallinen kysymys kalastuksen valvonnan lisääntymisen vaikutuksista pienimuotoiseen kalastukseen

Eduskunnan puhemiehelle

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/2842, joka astui voimaan 10.1.2024, edellyttää sähköisen kalastuspäiväkirjan käyttöönottoa kaikilla kalastusaluksilla vaiheittain vuosien 2026—2028 aikana. Uudistuksen myötä perinteinen rannikkolomake poistuu käytöstä vuoteen 2026 mennessä, ja kaikki ostoilmoitukset on tehtävä sähköisesti. Lisäksi asetuksen mukaan 1.1.2030 alkaen kaikkien kalastusalueiden on lähetettävä reaaliaikaista paikkatietosignaalia. Uudistusten toimeenpano muuttaa merkittävästi nykykäytäntöjä, joissa kalastaja voi ilmoittaa saaliinsa paperilomakkeella tai valokuvalla 48 tunnin sisällä satamaan saapumisesta. Tulevaisuudessa kalastuspäiväkirja tulee toimittaa jo satamaan saavuttaessa ennen purkua, ja lajikoostumuksen tulee olla tarkasti arvioitu ilman suuria virheitä. Lisäksi purkuilmoitus on tehtävä 24 tunnin sisällä. Kaikki matkat rekisteröidyllä kalastusveneellä katsotaan kalastusmatkoiksi, mikä edelleen lisää hallinnollista taakkaa.

Edellä mainittu kehitys on herättänyt suurta huolta erityisesti pienimuotoisessa rannikkokalastuksessa. Toimijoiden mukaan lisääntyvä byrokratia vaarantaa koko elinkeinon jatkuvuuden ja voi johtaa siihen, että osa pienistä kalastajista lopettaa toiminnan kokonaan. Tämä on räikeässä ristiriidassa kansallisten ja EU:n strategisten tavoitteiden kanssa, joiden mukaan kotimaisen kalan saatavuutta ja käyttöä tulisi edistää.

Maa- ja metsätalousvaliokunta on lausunnossaan MmVL 6/2020 vp painottanut valvonnan kustannusten suhteuttamista sen hyötyihin sekä sitä, ettei valvontavaatimuksista saa muodostua kalastajille kohtuuttomia. Valiokunta on todennut, että kalastuksenvalvonta tulee sopeuttaa alueellisiin erityispiirteisiin ja että uusien teknisten järjestelmien käyttöönotolle on taattava riittävät siirtymäajat sekä taloudellinen tuki esimerkiksi Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta.

Suomella on rannikkokalastuksessa omia erityispiirteitä ja haasteita, ja uudistusten toimeenpanoon liittyy huomattavia vaikutuksia elinkeinon harjoittamisen edellytyksiin, jotka ovat välttämättömiä ottaa päätöksiä tehtäessä huomioon.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Suoritetaanko vastaavan tasoista ja yksityiskohtaista kalastuksen valvontaa kaikissa muissa EU:n jäsenvaltioissa, ja

Kirjallinen kysymys KK 223/2025 vp

onko Suomessa toimeenpanossa huomioitu kaikki mahdolliset lievennysmahdollisuudet, joita säädös sallii, erityisesti maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunnon mukaisesti, jotta kalastusalan toimijoiden hallinnollinen ja taloudellinen taakka pysyisi kohtuullisena?

Helsingissä 20.6.2025

Anne Kalmari kesk